

Връзка номер. дело № 6 Коз.З.
Съдебни съвет - докладчик:
Таня Димитрова
02.02.2023г.

38-11
02.02.2023г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

от народни представители от
състава на 48-мото Народно
събрание от парламентарната
група на коалиция ГЕРБ-СДС

на основание чл. 150, ал. 1,
предложение първо, във връзка с
чл. 149, ал. 1, т. 1 от
Конституцията на Република
България

за задължително тълкуване на
чл. 117, ал. 2 от
Конституцията

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Молим Ви да дадете задължително тълкуване на цитираната норма на Конституцията на Република България с цел постигането на отговор на следния

Въпрос: В понятието „независимост на съдебната власт” (чл. 117, ал. 2, изречение първо), освен независимост на съдебната власт от другите две държавни власти – законодателна и изпълнителна, и функционалната независимост на всеки отделен съдия, съдебен заседател, прокурор и следовател (чл. 117, ал. 2, изречение второ), включва ли се и институционална, организационна и йерархична независимост между трите органа, включени в системата на съдебната власт – съд, прокуратура и следствие?

Правният интерес от тълкуване на нормата на чл. 117, ал. 2 на Конституцията произтича от факта, че Народното събрание ще се занимава с реформиране на съдебната система, което ще засегне баланса между трите органа, включени в структурата на съдебната власт и статута на следователите в частност, както вероятно и структурата на Висшия съдебен съвет. Съдебната реформа трябва да бъде поставена в конституционна рамка и нейната динамика не може да излиза извън зададените от Конституцията параметри. Поради това за нас на първо е важно да знаем с точност кое е конституционносъобразното място на следователите, респективно на структурата „Следствие”/следствените органи, в системата на органите на съдебната власт. От отговора на този въпрос ще следват възможностите за изменения в тази система.

Редакцията на чл. 117, ал. 2 на Конституцията допуска, според нас, две възможни тълкувания:

Възможно тълкуване № 1: Конституционната норма гарантира независимостта на съдебната власт от другите две власти – законодателна и изпълнителна, както и

Възможно тълкуване № 1: Конституционната норма гарантира независимостта на съдебната власт от другите две власти – законодателна и изпълнителна, както и функционалната независимост на съдиите, съдебните заседатели, прокурори и следователи при изпълнение на техните задължения, но не съдържа задължителни предписания по отношение на вътрешната организационна и йерархична подчиненост между органите, включени в системата на съдебната власт. Всяка от отделните структури може да бъде подчинена на друга структура.

Възможно тълкуване № 2: Като гарантира независимостта на съдебната власт, конституционната норма има предвид и съдържа в себе си всички форми на независимост, а именно:

- независимост на всеки от органите в структурата на съдебната власт и на съдебната власт в нейната цялост от законодателната и изпълнителна власти
- функционална независимост на представителите на съдебната власт – съдии, съдебни заседатели, прокурори и следователи, които при изпълнение на задълженията си са длъжни да се съобразяват само и единствено със закона и
- организационна и йерархична независимост на всеки от елементите/органите на съдебната власт един спрямо друг.

Подчертаваме, че за нас е важно да да бъде изяснен конституционният статут на органа на съдебната власт „следовател”, респективно „следствие” и взаимоотношенията между него и останалите органи в системата на съдебната власт – съд и прокуратура, като всеки от двата варианта би бил удовлетворителен.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Сигурни сме, че разбирате предмета и целта на настоящото Искане и искрено Ви молим да се отнесете към него с всичката си отговорност и мъдрост, защото става дума за изясняване на цялостната концепция за структурата и взаимодействието между органите, включени в системата на съдебната власт. Предстоят реформи в тази система, които със сигурност ще доведат до промени във взаимодействието между отделните органи. Понеже ни се струва, че въпросът със статута на следователите и следствените органи не е докрай уточнен на нивото на обикновеното законодателство и може да се наложат още промени там, е важно да получим авторитетно, автентично тълкуване на текста на Конституцията касателно именно статутът на следователите и органа „Следствие”. Освен това стават все по-силни гласовете за нови изменения на Конституцията, при които Висшият съдебен съвет да бъде разделен на два самостоятелни съвета – Висш съдебен и Висш прокурорски, в който да е и следствието. Дали това е допустимо отново ще следва от отговора на въпроса за конституционния статут на следствието.

I. При прилагане на метода на езиковото (филологическо тълкуване)

Буквално прочетена, в нормата на чл. 117, ал. 2 от Конституцията не е записано изрично, че органите, включени в системата на съдебната власт са независими един спрямо друг. Преведено на практически език едно такова разбиране би довело до възможност чрез обикновените, устройствени закони за съдебната власт, всеки от органите да може да бъде подчинен на другите органи.

Впрочем, това е концепцията за структура на съдебната власт, залегнала в основата на Закона за устройството на съдилищата от 1898 г. (т.нар. френски модел). Тогава прокурорите са били прокурори към съответния съд, който е играел решаваща роля при тяхното назначаване, атестация и кариерно развитие. Следователите пък са били „съдии-следователи“ и тяхната обвързаност със съда е пряка. Така, че такова решение не само, че не е невъзможно, но и съответства на българската правна традиция. Между другото, в периода на Третото българско царство не е известно обществото да е имало забележки към съдебната власт, а нейният авторитет е бил безспорен, доколкото няма документирани сведения за обратното. Кое то означава, че тя е функционирала добре.

В момента следствието е подчинено в организационно и йерархично отношение на прокуратурата. Ако на базата на езиково тълкуване на нормата на чл. 117, ал. 2 бъде допуснато, че следствието може да бъде в подчинено положение спрямо някой от другите органи (без съдебните заседатели, разбира се), то може да се обсъди целесъобразността следствието да бъде поставено в йерархическа и организационна зависимост към съда. Това вероятно би помогнало за решаването на някои въпроси относно подотчетността на прокуратурата и контрола върху нейните действия и актове.

Резултатът от прилагане на езиково тълкуване на нормата на чл. 117, ал. 2 би подкрепил досегашното разбиране, че следствието може по принцип да е в подчинено положение. Това ще отвори пътя за обсъждане на въпроса дали неговото място трябва да остане в структурата на прокуратурата или няма да е по-целесъобразно то да бъде преместено към съда (съдии-следователи).

II. При прилагане на методите на историческо и логическо тълкуване

1. Историческо тълкуване

а) Създаване на конституционния текст

В първоначалния проект на Конституция на Република България, поставен за разглеждане в Седмото Велико народно събрание, Глава седма на проекта е озаглавена „Съдебна власт“. Материята е разработена в членове от 127 до 142 на проекта. Моля да обърнете внимание, че в член 127, ал. 2, изречение второ е използвано понятието „съдии-следователи“. Тоест, оригиналната идея на авторите на първоначалния текст на сегашната ни Конституция е била следователите, като орган на съдебната власт, да са именно съдии-следователи. Член 135, ал. 1 на проекта гласи: „Към всички общи съдилища има прокурори, а към съдилищата, които разглеждат наказателни дела като първа инстанция и съдии-следователи.“

Важен за нуждите на историческото тълкуване е протоколът от заседанието на Комисията за изработване на проект за Конституция на Република България на Великото народно събрание, провело се на 24. юни 1991 г. Прилагаме го към настоящото Искане в цялост, защото изказаните в него мнения, възгледи и позиции на народните представители са от изключително значение и дават възможност да се проследи динамиката на дискусията по отношение на структурата на съдебната власт, в това число на следствието, както и мотивите, понякога субективни, за да се стигне до едно или друго окончателно решение. При всички положения в дискусията може да се

проследи, как предложеният кохерентен модел на изграждане на съдебната власт започва да се видоизменя и с какви аргументи е стигнато до финалните текстове.

В хода на дискусиата народният представител Любен Грозданов предлага текст, гласящ: „Съдилищата, прокуратурата и следствието са самостоятелни структури в системата на съдебната власт.” Народният представител Спас Мулетаров предлага уточнение: „Към съдебната система съществуват и се назначават и следователите”, като допълва, че не е необходимо да се предопределя към кого да бъдат следователите. Росен Хубенов пък предлага редакцията: „При осъществяване на дейността си съдиите, прокурорите и съдии-следователите са независими едни от други.”

Важно е изказването на тогавашния главен прокурор Мартин Гунев, който казва следното: „Струва ми се, че следствието не може да бъде самостоятелно. То може да бъде или към съда със съдии-следователи, или към президентството, или към министерството на правосъдието. **Най-малко следователите могат да бъдат към прокуратурата, защото тогава Прокуратурата ще стане четвърта власт.** ... Процесуалните норми ще решават въпроса. ... Затова аз мисля, че г-н Мулетаров даде много точна формулировка: към съдебната система се намира и следствието.” Петър Корнажев допълва: „Прав е колегата Гунев. Ако се запише това, то е напълно достатъчно.”

Леонид Кацамунски, тогава началник на Главно следствено управление, попитан за мнение, заявява следното: „Нашето становище в по-голяма степен не се различава от това, което се казва, в смисъл, че следствието трябва да бъде в съдебната система като институция, която се различава от Прокуратурата и съда. Всички останали въпроси са предмет на допълнително законодателно уреждане. ... Предлагам в конституцията да не се споменава нито за правосъдие (има се предвид министерство на правосъдието, б.н.), нито за Прокуратурата – достатъчно е да се каже това, което предложиха тук колегите Корнажев и Мулетаров – да се каже, че следствието е в съдебната система. Това е достатъчно.” Присъстващият заместник-началник на Главно следствено управление Коста Богацевски отбелязва: „Мнението на следователите е, че следствието трябва да бъде относително самостоятелна структура в съдебната власт. Това е единно становище.” Георги Лозанчев прави конструктивното предложение: „То е решено вече, след като е приет чл. 127, където е казано, че съдиите-следователи са в съдебната власт. А дали следствието трябва да бъде към съда, което също според мен, както и за Прокуратурата е неправилно, мисля, че е най-разумен като конституционен текст този, който предложи Спас Мулетаров: „Следствието е към съдебната власт.” Това е един общ текст, а по-нататък в устройствените закони въпросът ще се реши.” Министърът на правосъдието Ангел Джамбазов казва: „Що се отнася до въпроса за следствието, аз мисля, че по този въпрос обвързката със съда е повече от логична.” Велко Вълканов смята: „Да не казваме къде са следователите, не е необходимо на този етап да се казва.” Дискусиата по тази тема завършва така: Мартин Гунев: „Може да се каже: „Следствието е неразделна част от съдебната власт.” Янаки Стоилов: „Какво значи „неразделна?” Председателят Любен Корнезов: „Ще видим после как да го направим. Чл. 135 го уточнихме. Можем ли да излезем със становище на Конституционната комисия и да вярваме, че ще можем да го отстоим в залата без много дебати?” Гласове от залата: „Да.”

Малко по късно пак народният представител Янаки Стоилов поставя резонния въпрос за начина, по който следователите ще бъдат представени във Висшия съдебен, но с няколко кратки реплики темата напуска вниманието на конституционната комисия.

В 163-то пленарно заседание на Великото народно събрание, проведено също на 24. юни 1991 г., са докладвани горните предложения на Конституционната комисия, приети същия ден. Любопитен момент тук е, че в хода на гласуването на текстовете на главата „Съдебна власт” се намесва народният представител Йосиф Петров със следното изявление: „Уважаеми дами и господа народни представители, аз не съм юрист и няма да говоря по същността на нещата. Само езиково искам да направя една бележка. Говори се за съдии и за съдии-следователи. Съдията е съдия, защото съди и отсъжда, а следователят не съди и не отсъжда, а само събира доказателства, които представя на съдията. Затова не бива да има съдия-следовател, а само следовател.”

Изглежда стилистичната бележка на известния поет е била взета под внимание, тъй като в окончателния текст вече се говори не за „съдии-следователи”, а само за „следователи”. Впечатляващо е, че нито един народен представител не е схванал концептуалната разлика между „съдия-следовател” и „следовател” и да обърне внимание, че тази малка, стилистична промяна води на практика до отказ от един завършен в себе си модел за изграждане на органите на съдебната власт и ролята на следствието в нейната структура, като в следствие на това се открива широко поле за бъдещи междуинституционални напрежения.

Приведохме тези пасажии от дискусиите в Комисията за изработване на проект на Конституция на Великото народно събрание, защото те ни се струват важни за открояването на няколко момента:

1. Великото народно събрание е имало несъмнено волята да уреди статута на следствието като самостоятелен орган в структурата на съдебната власт.
2. Първоначалната идея е била следствието да бъде обвързано със съда, за което говори и терминът, използван в първоначалния текст: „съдия-следовател”, но в хода на дебатите тази идея е била изоставена. По стилистични причини определението „съдия-” пред следовател също е изоставено, с което статутът на тази фигура в системата на съдебната власт е оставен в неопределено положение.
3. Идеята следствието да бъде подчинено на прокуратурата е отхвърлена като недемократична и то, забележете, по препоръка на тогавашния главен прокурор (някои биха казали – назначен от стария режим).
4. Неизяснен остава въпросът за представителството на следователите в органа – Висш съдебен съвет.

б) Промени в статута на следствието в устройствените закони на съдебната власт

Разбирането, че следствието (Националната следствена служба) и следователите са независимо звено в структурата на съдебната власт е последователно проведена в последвалото законодателство – устройствените закони за съдебната власт.

Първият, след приемането на Конституцията, изцяло нов Закон за съдебната власт от 1994 г. (ДВ, бр. 59/1994) в своята Глава осма „Следствени служби“ дефинира функционалните правомощия и задачи на тези служби, съответно на следователите и структурата на следствието. В чл. 128 на следващата Глава девета „Статут на съдиите, следователите и прокурорите“, изрично е посочено, че директорът на Националната следствена служба се назначава от Президента на Републиката по предложение на Висшия съдебен съвет, по същия ред, по който се избират председателите на ВКС и ВАС, и главния прокурор. С което се подчертава равнопоставеността между трите органа в структурата на съдебната власт и се изпълнява точно предписанието на Конституцията.

В следващия Закон за съдебната власт от 2007 г. (ДВ, бр. 64/1997 г.) вече започва да се наблюдава известна деградация на Националната следствена служба. За разлика от начина на назначаване на председателите на ВКС, ВАС и главния прокурор, където се запазва принципът, че те се избират от Висшия съдебен съвет с мнозинство повече от две трети от членовете (чл. 173, ал. 6) и се назначават от Президента на Републиката (чл. 30, ал. 1, т. 6), то тук вече директорът на Националната следствена служба се избира само от Висшия съдебен съвет (чл. 30, ал. 1, т. 7) с мнозинство повече от половината от членовете му (чл. 174). Изискването изборът на директор да става с мнозинство повече от половината от всички членове на ВСС все още предполага известен паритет между представителите на квотата на магистратите и т.нар. политическа квота във ВСС. Тази промяна на статута на следствието не е придружена и обоснована с конституционно-правни аргументи. Остава впечатлението, че тя е възприета от съображения за политическа целесъобразност, продиктувана от някои субективни, персонални критики към ръководствата на Националната следствена служба през предходните години.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт от 2009 г. (ДВ, бр. 33/2009 г.) се извършва една изключително радикална промяна в структурата на съдебната власт и в частност на статута на следствието. Още в изменението на чл. 38, ал. 1, т. 3, касателно предложенията и атестациите, директорът на Националната следствена служба е деградиран до „заместник на главния прокурор по разследването“; в алинея 3, т. 3, буква а) става ясно, че директорът на Националната следствена служба се предлага за назначаване и за атестация от главния прокурор. В изменението на чл. 136, ал. 1 Националната следствена служба вече е дефинирана като интегрална част от структурата на Прокуратурата в Република България. Според алинея 3 на същия член „всички прокурори и следователи са подчинени на главния прокурор.“ Окръжните следствени служби стават окръжни следствени отдели в окръжните прокуратури (чл. 148, ал. 1), Националната следствена служба се ръководи от главния прокурор пряко ... (чл. 150, ал. 1, и така нататък.

От Стенографските дневници на 40-тото Народно събрание става видно, че дебатите в пленарна зала при обсъждане на измененията в Закона за съдебната власт на първо четене (464-то заседание) са скромни, а на второ четене (489-то заседание) практически няма дебат. Основният проект на Министерски съвет, който впоследствие е гласуван е внесен от министъра на правосъдието Миглена Тачева, а докладите на комисията по правни въпроси са изчетени съответно от народните представители Яни Янев и Янаки Стоилов, председател на Комисията. Само в изказването на народния представител Елиана Масева става ясен основния мотив за тази радикална реформа, а именно, защото: „доверието в следствието не е на нужната висота“ (СтД, 40.НС, 464

засед., стр. 82). И понеже доверието в следствието към онзи момент не е било на нужната висота се е решило то да бъде подчинено на прокуратурата и да стане нейна интегрална част, а следователите – зависими от прокурорите. С което, ако ни позволите тази забележка, Прокуратурата е снабдена с непомерна власт, като може да се спори дали това е довело до повишаване на доверието, този път в самата Прокуратура.

в) Изменения на Конституцията (2006 г. и 2015 г.)

Всъщност, предпоставката за деградирането на следствието, е заложена в изменението на Конституцията от 2006 г. С изменението на чл. 128, първоначалният текст: „Следствените органи са в системата на съдебната власт. Те осъществяват предварителното производство по наказателни дела.“ придобива редакцията: „Следствените органи са в системата на съдебната власт. Те осъществяват разследване по наказателни дела в случаите, предвидени в закон.“ Тази редакция прави възможно последващото лимитиране на функциите и правомощията на следствието, чрез изменения в обикновените закони. Но тя, по наше мнение, не дава основания за промяна на институционалния статут на следствието, като самостоятелен, независим от останалите два органа, орган на съдебната власт. Което, обаче, де факто и де юре се случва със Закона за съдебната власт от 2007 г. и неговото изменение от 2009 г.

С измененията и допълненията на Конституцията от 2015 г. се предприема съществена промяна в организацията на Висшия съдебен съвет, с разделянето му на две колегии – съдийска и прокурорска. Обвързването на следствието с прокурорската колегия, респективно подчинеността на следствието на Прокуратурата е закрепено в новия член 130а, според чиято ал. 4 следователите могат да излъчат един свой представител в рамките на прокурорската квота. Въпреки това за нас остава открит основния въпрос дали не е налице колизия между нормата на чл. 130а, ал. 4 и на водещата норма на чл. 117, ал. 2?

Ако при едни нови изменения на Конституцията, предприети от Обикновено народно събрание, Висшият съдебен съвет бъде закрит и бъдат създадени два самостоятелни Съвета – съдийски и прокурорски, може да се окаже, че подчинението на следствието на прокуратурата ще бъде окончателно и безвъзвратно циментирано. Което поставя резонния въпрос дали едно такова изменение на Конституцията само по себе си не би било противоконституционно?

Много е жалко, че почитаемият Конституционен съд не е бил сезиран с проблема още през 2009 г. По онова време, въпреки, е имало гласове, които са предупреждавали, че деградирането на следствието и подчиняването му на прокуратурата е „на ръба на конституционосъобразността“, за което има сведения в периодичния печат от онова време. Формално искане за проверка на конституционосъобразността на ЗИД ЗСВ от април 2009 г. не е било подадено. Очевидно напрежението около дейността на следствените органи през онзи период е било толкова голямо, че е имало „конвенция за мълчание“ между политическите сили и убеденост, че констатираните субективни проблеми в следствието следва да се решат с изменения на Конституцията, като самата структура бъде деградирана и обезвластена. За този подход народът ни има подходяща поговорка, съдържаща думите „бълха“ и

„юрган“, която с оглед на сериозността на настоящото Искане ще спестим, но която неминуемо изниква в съзнанието.

2. Логическо тълкуване

Методът на логическо тълкуване по необходимост трябва да стъпи върху историческия метод и да повтори неговите резултати. Но, дори и като самостоятелно прилаган метод, логиката сочи, че ако конституционният законодател е допускал следователите, т.е. следствието да бъде в подчинено положение спрямо някой от другите два органа – съд и прокуратура, то той или би посочил това изрично, или изобщо не би споменава следствието между органите в системата на съдебната власт. Впрочем в историята на българското право е познато и решение органите на следствието да са част от изпълнителната власт (Главно следствено управление на МВР) и така е в целия период на комунистическия режим, до приемането на Конституцията от 1991 г.

След като бащите на сегашната Конституция са преценили, че следствието трябва да бъде извадено от подчинение на орган на изпълнителната власт и са му дали конституционен ранг, чрез изричното му записване редом до другите органи на съдебната власт, то логиката недвусмислено сочи, че намерението е било то да има статут на орган, не само независим от другите две държавни власти – законодателна и изпълнителна, но и независим спрямо другите два органа – съд и прокуратура.

III. Заключение

Всички, изложени по-горе факти и съображения, свидетелстват за това как, макар, че на плоскостта на конституционния текст следователите, респективно следствието, би трябвало да са структура, равнопоставена на съда и прокуратурата, то на плоскостта на обикновеното законодателство този статут е деградиран до нивото на спомагателен орган на прокуратурата. Проблем, който е „саниран“ пост-фактум с измененията на Конституцията от 2015 г., макар, че самото саниране отваря, според нас, още по-големият проблем, който тук поставяме на Вашето внимание.

Без да навлизаме в други, по-широки импликации на проблема, бихме само отбелязали, че ако следователите и тяхната респективна организационна структура не бяха фактически изгубили високия си конституционен статут, може би в момента някои животрептущи въпроси, като например: „Кой да разследва главния прокурор?“ или: „Кой да преследва корупцията по високите етажи на властта?“ нямаше да съществуват и щяха да са се решили от само себе си. Тези въпроси, Впрочем, биха намерили адекватен отговор и ако следствието беше/бъде включено в структурата на съда. Освен това, ако следствието беше запазило независимия си статут, може би нямаше да се налага да се създават нови и нови структури и органи, които да се занимават с въпроси, иманентно характерни за работата на следствените органи, в онези правни системи, в които те съществуват.

Нека още веднъж припомним, че при изменението на Конституцията, извършено от 43. Народно събрание през 2015 г., е възприето разделянето на дотогава единния Висш съдебен съвет на две колегии – съдийска и прокурорска. Назначаването, кариерното развитие и освобождаване на следователите е поставено фактически и юридически изцяло в обхвата на прокурорската колегия. Следствието в момента е част

от Прокуратурата, което, според нас, нито следва от текста на чл. 117, ал. 2 на Конституцията, нито такава е била волята на конституционния законодател (припомняме забележката на главния прокурор Мартин Гунев). Дали той е имал ясно изразена воля какво да прави със следствието е отделен въпрос, но от приведената дискусия в Конституционната комисия става ясно, че волята е била следствието да е независимо от другите два органа и със сигурност да не е подчинено на Прокуратурата. Поради което, за нас остава релевантен въпросът дали следствието не би могло да премине на подчинение на съда, което би ни върнало към кохерентния модел на съдебна власт в Закона за утройството на съдилищата от 1898 г.? Иначе казано, ако е възможно следствието да бъде подчинено на прокуратурата, защо да не бъде допуснато то да бъде подчинено на съда? При което някои от горните животрептущи въпроси пак биха получили своя подходящ отговор. При езиково тълкуване на конституционната норма на чл. 117, ал. 2 отговорът би бил, че може, като този отговор също е задоволителен.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В качеството си на пазители на Конституцията Вам се пада отговорността да разтълкувате нейните положения касателно следователите и следствието и да предложите конституционносъобразен изход от ситуацията. Ако някъде е допусната грешка, то разумно би било тази грешка да бъде поправена, а не да бъде задълбочавана с нови грешки, които биха поставили под въпрос цялата глава „Съдебна власт“ на Конституцията и биха дали повод за по-нататъшни експерименти с нея.

За това колко е била трудна ситуацията още в самото начало свидетелства още един пасаж от протокола на Комисията за изработване на проект за Конституция от 24.6.1991 г. Председателят Любен Корнезов открива заседанието с думите: „*Колеги, да започваме. Пред нас е една от най-тежките глави, посветена на третата власт, т.е. на съдебната власт. Тя е една от най-спорните глави, която може да препъне цялата Конституция, ако не можем да намерим оптималната формула за излизане от положението, тъй, като има диаметрално противоположни становища по някои от основните принципи.*”

Както се вижда, главата „Съдебна власт“ на Конституцията и до ден днешен е в центъра на политическия дебат и е в състояние да препъне политическата и институционалната система на Републиката. Това, по наше скромно мнение, е резултат от следните две причини. Първо, защото бащите на сегашната ни Конституция, заради прибързване са отложили за напред във времето разрешаването на някои критично важни въпроси, които не е бивало да бъдат „замитани под килима.“ Обширните пасажки от дискусията, които приведохме в настоящото Искане, имат за цел да подпомогнат тълкувателната дейност на почитаемия Конституционен съд чрез метода на историческото тълкуване. Този метод, в конкретния случай, ни се струва особено релевантен, защото изяснява основната идея и разума, който е вложен в съответните текстове. Тоест, макар и бащите на Конституцията да са оставили въпросът за статута на следствието недокрай изяснен, но тяхната воля то да бъде самостоятелен и равнопоставен орган е недвусмислено ясна. Впрочем, не се впускаме в пространни, теоретични анализи на статута на следствените органи, например в сравнителен анализ с други законодателства, защото това е излишно и само би ненужно натоварило Искането и би отвело разсъжденията в посока, встрани от централния, единствен въпрос. **Централният въпрос е: каква е била волята на конституционния**

законодател за статута на следствието в системата на органите на съдебна власт?

Който логически ще доведе след себе си и отговора на въпроса: как следва да изглежда/каква би следвало да бъде структурата на Висшия съдебен съвет?

Втората причина, поради която главата „Съдебна власт“ препъва политическата и институционална система на страната, е защото през годините, често, по чисто субективни съображения, заради необходимостта от преодоляване на персонални дефицити се търсят отговори чрез структурни промени. Такъв подход, на нивото на обикновените закони, никога не води до добри резултати и от дистанцията на времето това се вижда отчетливо. Още по-недопустимо е, обаче, субективни проблеми да се решават чрез интервенции в текста на Основния закон.

Дошло е време следствието да открие своето легитимно място сред органите на съдебната власт. За щастие, решаването на този въпрос е днес във Вашите ръце и искрено вярваме, че няма да откажете да разтълкувате Конституцията по начин, по който да бъдат коригирани както евентуалните грешки на нашите предшественици от обикновените народни събрания, така и да бъдат преодолените нашите собствени колебания, така щото съдебната система, политическите сили, но и обществото като цяло да бъдат успокоени и в крайна сметка, да бъде намерена формулата за излизане от положението.

Имаме пълното съзнание за това, колко чувствителен е въпросът, който поставяме. Много уважавани хора, включително колеги, водени от добрите намерения да поправят някои дефицити в работата на съдебната власт като цяло и на следствието в частност, са били ангажирани през годините с темата и са полагали искрени усилия да поправят констатираните порочни практики в работата на определени органи. Знаете, че дебатът за задължително необходимата „съдебна реформа“ е достигнал до една степен на интензивност, която може лесно да провокира вземането на прибързани и с това - погрешни решения. Въпросът не дали е необходима съдебна реформа – отговорът е изцяло положителен, а каква да бъде тя. В момента се намираме на кръстопът – дали да продължим с промените в органите на съдебна власт, рискувайки да разрушим напълно нейния модел, установен в оригиналния текст на Конституцията? Или да спрем за момент, да преоценим някои предишни действия и ако е необходимо да направим крачка назад – към първоизточника и първоначалната идея за троична структура и взаимна независимост между органите в системата на съдебната власт. Ако проявим смелостта да признаем, че може би сме отишли твърде далеч отвъд разума на Конституцията и имаме куража да ревизираме някои прибързани действия, може би ще намерим правилните решения за „съдебната реформа“. В тази, именно, посока бихме искали да направим крачка и ще се радваме, ако почитаемият Конституционен съд ни насърчи, чрез авторитетно, автентично тълкуване на споменатия текст от Конституцията.

С искрено уважение:

Деметрий Анастасов
Евгений Алексиев
Александър Ненков

Томас Гинцов
Ралица Тодорова
Антон Христова

Бранимир Балашев
Павел Христова
Иван Зубев

Стефан Пирев
Умилана Шенева
Мария Белова
Лиана Димитрова
Тракия Куртча
Димитър Иванов

Красимир Ванев
Ана Анастасова
Него Савинев

Димитър Герев
Гюлкай Хюшени
Георги Метев
Петя Абрамова

Иван Сауков
Савина Точева
Масрен Марков
Анели Учинов
Журия Анастасова

1928

Христина Трифонова

Кочарин Иванъ

Христина Тачева

Проппи Проппев

Телешкина Родка

Деметра Савелва

Христина Павлова

Андрей Иванов

Мартин Харизанов

Георги Стамболи

Георги Кумал

Владимир Иванов

Андрей Иванов

Христина Георгиева

Пиментар Николов

Марин Маринов

Янак Писел

Валентин Мичков

Ганя Хензидова

Николай Андриус

Кристина Савелва

Авент Шавов

Евгений Сахаров

Справщик Лично в
Минотр Мавель

Младен Шликов

Александр Додик

~~Александр Додик~~

Метер Николов

Красен Краев:

Дон Келер:

Дон Краев

Александр Уваров

Петру Тонков

Матери Гоеков

Христо Гегелев

Донна Мил

Христо Терзис